

Byrnes rejse gennem kød og blod

MUSIK

Simon Staun
sim@jfmедier.dk

David Byrne har gennem hele karrieren skrevet opsigtsvækkende og uortodokse sange. Den trend fortsætter den 65-årige sangskriver på sit nye album "American Utopia", hvor sangen "Bullet" handler om en kugles rejse gennem en menneskekrop.

- Mine intentioner var at sætte mig i kuglens sted i stedet for det menneske, den ryger igennem og dræber. Kuglens rejse gennem kød, knogler og blod tror jeg aldrig, nogen sangskriver har skrevet om, siger David Byrne.

Den sortklædte musiker sidder i en polstret lænestol i en suite på det mondæne Hotel Phoenix i København. Han er i Danmark for at holde foredrag, promovere albummet og gode jorden før sin optræden på Roskilde Festival til juli.

Han understreger, at han skrev sangen om kuglen, der blandt andet møder et minde om forelskelse i hjernen, inden det seneste skole-skaderi i Florida.

- Sangen er skrevet for over et år siden, og den ændrer karakter efter, hvem lytteren er. En amerikansk veninde var slet ikke i tvivl om, at det handlede om endnu en ung, sort mand, som uden grund bliver skudt ned af en politibetjent. Det var ikke min bagtanke, men den fortolkning giver bestemt mening. Jeg er bare tilfreds med, at jeg fik idéen om at ændre perspektiv. Det er det, jeg lever af, siger David Byrne.

Penge skal ud af politik

Selv om den skotskfødte musiker har boet det meste af sit liv i USA, stemte han for blot anden gang til et præsidentvalg i 2016.

- Jeg var stemmeberettiget første gang, da Obama blev genvalgt. Det valg var en diametral modsætning til det seneste. Men i stedet for at synke ned i et bundløst sort hul har jeg valgt at koncentrere mig om ting, der indgyder optimisme. Derfor turnerer jeg rundt med mit foredrag "Reasons to be cheerful", der handler om alle de gode idéer, som gør verden til et bedre sted at leve, siger David Byrne.

Hvis han kunne ændre én ting i USA, er han ikke i tvivl.

- Pengene skal ud af politik, da det politiske miljø er gennemkorrupt. Man kan købe alt for penge.

Også stemmer. 80 procent af befolkningen i USA vil have forbud mod skydevåben, men det sker ikke, fordi NRA (National Rifle Association) smider ustyrlige summer i lommerne på de politikere, der kan træffe beslutninger om skærpede krav. Hvis man fjernede pengene, er jeg sikker på, at der ville blive ændret nogle love, som tilgodeså befolkningen frem for politikerne. Så kunne det være, at man kunne undgå eller minimere de forfærdelige skoleskyderier, som USA har rekordmange af, siger David Byrne.

Det seneste år har han mærket en usædvanlig modvilje mod USA, hvilket han mener især skyldes præsident Trump.

- Jeg er, som så mange andre af mine landsmænd, flov over, at en mand som Trump repræsenterer mit land. Jeg har mange venner og bekendte fra lande, som er kendt for at være gennemkorrupte eller ledet af diktatorer. Jeg kunne aldrig finde på at dømme dem, og jeg håber, at det tilsvarende gør sig gældende. USA har på kort tid forandret sig så markant, at landet på mange måder minder om de lande, vi selv har peget fingre af, siger David Byrne biskert.

Noget nær mirakuløst

Han er ellers ikke bister. Blikket i de mandelbrune øjne er imødekomende og tilstedeværende. Rart. Da der blev bedt om et interview på 30 minutter, foreslog David Byrne 45 minutter. Fordi han ville være sikker på, at der var tid nok til at gå i dybden.

Derfor er han frisk på idéen om at svare på en række spørgsmål om specifikke sætninger og ord, som springer i øjnene på "American Utopia". I sangen "Every Day Is a Miracle" synger han eksempelvis "The dick of a donkey" (æselpik red.).

- Jeg ved ikke engang, om det er tilladt at synge "æselpik" i USA. Det finder jeg ud af, når albummet ryger i handlen. Jeg hører en del hiphop, og der rapper de ofte om noget, der er langt værre. Jeg lyttede for nylig til en kvindelig rapper, der hedder Candy. Hendes tekster er noget af det mest absurde og pikante stads, jeg nogensinde har hørt. "Æselpik" blegner totalt i den sammenligning, siger David Byrne og ler.

"Every Day Is A Miracle" er en påstand, der ikke er grebet ud af det blå.

- Jeg kan ikke påstå, at jeg har oplevet et mirakel i traditionel forstand, hvor jeg har set nogen gen-

"American Utopia" begyndte som et samarbejde mellem David Byrne og Brian Eno, men endte med at blive Byrnes første soloudgivelse i 14 år. PR-foto: Judy Rogac

65-årige David Byrne udgiver 9. marts sit første soloalbum i 14 år med "American Utopia". Avisen Danmark fik et eksklusivt interview med den skotsk-amerikanske legende, som både har skrevet sange om alt det, der gør verden til et herligt sted, samt en uafrystelig sang om at være en kugle på vej gennem en menneskekrop.

opstå fra de døde. Men jeg vil godt kalde min karriere og ikke mindst det faktum, at jeg stadig spiller musik, for noget nær mirakuløst. Jeg mener også på et generelt plan, at livet er et mirakel, selv om jeg kan være en temmelig morgensur kyniker, siger David Byrne og virker alt andet end morgensur.

Forkærlighed for hunde

Når man trevler teksterne på "American Utopia" igennem, kan man konkludere, at albummet svømmer over med hundereferencer. Det til trods for, at David Byrne ikke har en hund.

- Jeg tror, at den mest åbenlyse grund er, at de fleste mennesker har en forkærlighed for hunde, selv om de ikke ejer en. Vi har en tendens til at antropomorfisere hunde, fordi de på mange måder opfører sig som mennesker. Vi kan lettere forstå en hund end en kat eller en kylling. Fordi vi kan mærke, at hunde bliver kedede af det eller glade. Præcis som os, siger David Byrne.

På "It's Not Dark Up Here" stiller han spørgsmålet: "Skal et spørgsmål have et svar". Den tilgang følger han heldigvis ikke som interviewoffer, hvor han lægger sig i seilen for at give vedkommende svar.

- I interviewsammenhæng kan jeg godt se, at det ikke ville fungere optimalt uden svar. Men det er ikke nødvendigvis ALLE spørgsmål i livet, man kan eller skal besvare, understreger David Byrne drillende og indikerer, at han er klar til næste spørgsmål på blokken.

Han slipper ikke så let. For hvilke spørgsmål har han fået svar på under arbejdet med "American Utopia"?

- Puha ... Det er faktisk svært at svare på. Men jeg tror, det handler om noget så klassisk og enkelt som "less is more". At fjerne noget i stedet for at blive ved med at læse detaljer på. De fleste sange bliver mere direkte, når de står skarpere. Bortset fra det har jeg ikke haft tid til at eftertænk så detaljeret, at jeg kan komme med et bedre svar, siger David Byrne.

Musik er unik

Gennem sin lange karriere har han beskæftiget sig med mange kunstformer. Men musikken er hans fundament. Og han forsøger til stadighed at dechifrere, hvad der gør netop denne kunstform så speciel.

- Jeg ved ikke, om noget menneske nogensinde har været i stand til at forklare helt præcist, hvorfor musik er så unikt. Men jeg tror, at

BLÅ BOG

DAVID BYRNE

David Byrne er født 14. maj 1952 i Dumbarton, Skotland. Han flyttede med sine forældre til Canada, da han var to år gammel. Seks år senere rykkede de videre til USA, hvor de bosatte sig i Maryland.

Allerede som barn spillede David på guitar, trækharmonika og violin.

Han stiftede bandet Talking Heads i 1975, hvor han spillede et hav af instrumenter, skrev de fleste tekster og sang. Bandet nåede at udgive otte albummer, inden det blev opløst i 1991. Siden har der været to korte genforeninger, som ikke har udmøntet sig i udgivelser.

David Byrne har gennem hele karrieren arbejdet med fotografi, film, opera, teater og lyrik. Han har modtaget et hav af priser, lige fra en Oscar til en Golden Globe og Grammy. Han blev indlemmet i The Rock and Roll Hall of Fame sammen med Talking Heads i 2002.

Han optræder på Roskilde Festival i juli.

www.davidbyrne.com

musik påvirker så mange forskellige steder i vores hjerne på samme tid, at den er umuligt at matche. Musik rammer både talecentret og dér, hvor man genkender mønstre og sammenhænge i melodi og rytme, siger David Byrne.

Han taler videre om, at hvordan musik påvirker hele kroppen og ofte er umulig at stå stille til, hvilket er en reaktion på, at tonerne rører nogle steder i hjernen, som resulterer i en fysisk reaktion.

- Det er meget abstrakt at sætte ord på. Men musik er også meget tvetydig, fordi den kan være meget rørende, uden at man helt kan forklare, hvor det præcist er i kroppen, at en sang borer sig ind. En roman skal være meget mere specifik for at ramme, mens sange kan tillade sig at være langt mere diffuse. Det paradoksale er, at der netop i det diffuse gemmer sig en exceptionel oplevelse, siger David Byrne og smager lidt på svaret.

Han spørger, om det giver mening. Jeg tør ikke svare andet end ja, inden jeg kaster mig over al-

bummet åbningsang, "I Dance Like This", der netop handler om at danse.

- Jeg er ikke nogen elegant danser. Jeg har svært ved at huske trinene og bliver ofte frustreret, når jeg skal danse. I forbindelse med min turné med St. Vincent havde jeg hyret en koreograf, som skulle hjælpe mig. Hendes mantra var at finpudse de trin, jeg allerede kunne, i stedet for at lære mig nogle nye. Den tilgang tror jeg var ret snedig, siger David Byrne.

Mindre bange i dag

Hvis David Byrne skal analysere sig selv som musiker og sangskriver, mener han, at han på mange måder er den samme, som da han var frontmand i Talking Heads.

- Hvis jeg skal fremhæve en forskel, må det være, at jeg er mindre bange. Især når det kommer til at gå nye veje og samarbejde med mennesker, jeg ikke kender, siger David Byrne.

Han tror også, at han har fået nemmere ved at tilpasse sig forskellige musikalske miljøer, som han i begyndelsen af karrieren ville være løbet skrigende væk fra.

Inden han vender tilbage til Danmark til juli for at optræde som hovednavn på Roskilde Festival, skal han holde foredrag og spille koncerter i omtrent 15 lande. De fleste af dem har han allerede besøgt. Så hvor drømmer han om at rejse hen, hvis der var frit valg?

- Det åbenlyse kunstneriske svar ville være, at jeg aldrig har været i mig selv. Jeg ved ikke, hvilket luftfartsselskab, der dækker den rute. Eller om det kræver pas, siger David Byrne og griner, så hele lænestolen sitrer under ham.

Man kunne kalde det for et intellektuelt svar, og David Byrne er bestemt ikke modstander af at blive betragtet netop som intellektuel.

- Det er ingen hemmelighed, at min tilgang til musik kan være både konceptuel og intellektuel. Sangen om kuglen er et godt eksempel på en intellektuel idé. Nogle gange udspringer de mest emotionelle sange netop fra en intellektuel tanke, siger David Byrne.

Han tror ikke nødvendigvis, han er blevet mere intellektuel med al-

der. - Jeg kan spille på flere instrumenter og kender flere akkorder i dag end tiden i Talking Heads. Men jeg tror, jeg var lige så intellektuel dengang. Jeg er dog blevet bedre til at lave melodier, fordi musik er et håndværk, hvor man forbedrer sin

5 uundværlige albummer med Byrne

Bo Ellegaard fra Record Pusher i Odense har dyrket David Byrne siden 1970'erne. Her er hans fem tip til de bedste udgivelser.

MUSIK

Simon Staun
sim@jfmедier.dk

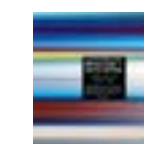
1 TALKING HEADS - "FEAR OF MUSIC"

Talking Heads redje album er et banebrydende album både for Byrne & co. Jeg var fan fra første album, der kom i 1977 og var meget low-fi-produceret og high school-agtig. Men med "Fear of Music" blev Talking Heads voksne og velproducerede. Sangene var og har altid været skæve og uforudsigelige, og på dette album blev der leget med stilarter lige fra rock til worldmusic. Sangen "Air" er lige så stor og flot en sang som Bowies "Heroes". Et musikhistorisk album.

2 TALKING HEADS - "REMAIN IN LIGHT"

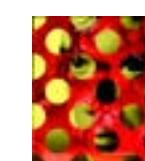
Bandets fjerde album udfordrer virkelig lytteren med skæve toner og crazy-ness. Jeg havde svært ved at forstå albummet, da det kom i 1980. Jeg følte ikke, der var nogen toner, jeg kunne få til at hænge ordentligt sammen i mit musikhoved. Men langsomt greb sangene mig. Som "Once in a Lifetime" og "Crosseyed and Painless", der i dag er regulære Talking Heads-hits. Albummet er et skønt bevis på, at nogle sange bare skal have tid, før de åbner sig.

3 DAVID BYRNE OG BRIAN ENO - "MY LIFE IN THE BUSH OF GHOSTS"

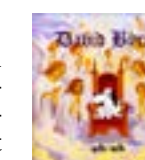
Lige som jeg troede, jeg havde fået styr på Byrnes skæve musikalske uni-

vers, blev jeg totalt nulstillet i 1981, da "My Life in the Bush of Ghosts" udkom. Jeg købte udelukkende albummet, fordi der stod Byrne/Eno på coveret. På albummet blandede de to skæve musikuniverser sig i en skøn forening af zimbabwe-ambient og usammenhængende toner. Albummet voksede og voksede og har tydeligvis inspireret musikere som Steven Wilson og Hyde med flere.

4 DAVID BYRNE - "REI MOMO"

Det var en lettelse, da jeg hørte albummet i 1982, fordi det var catchy og ligetil. Selv om worldmusic blev "opfundet" af Ry Cooder med "Buena Vista Social Club", kom Byrne først. Han har altid leget med salsa/mambo i Talking Heads, og på "Rei Momo" gik han *all in* med et album, der var totalt tro over for genren. Dog med tekster, der havde både politiske og samfundskritiske toner.

5 DAVID BYRNE - "UH-OH"

Med dette album gik det op for mig, at der ikke kom flere Talking Heads-albummer, fordi Byrne selv kunne. Dette album er et supermix af de solotitler, Byrne fik lavet fra 1981-1989 og Talking Heads-universet. Der er regulære hits på som "Girl on My Mind", der lige så godt kunne have været på Talking Heads' "Little Creatures" fra 1985, mens "Hanging Upside Down" er et skønt pophit med fuld blæsesektion. Albummet cementserer for mig, at David Byrne er én af de vigtigste amerikanske sangskrivere nogensinde.